

§ 363

Avsiktsförklaring att anta hållbarhetslöfte för vattenåtgärder

KSN-2021-02463

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** anta en avsiktsförklaring för ett hållbarhetslöfte för vattenåtgärder.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län har bjudit in Uppsala kommun och andra aktörer i länet till att avge ett hållbarhetslöfte inom "Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för vatten", bilaga 1. Syftet är att öka takten i genomförandet av åtgärder som bidrar till att nå de nationella miljömålen och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Ett hållbarhetslöfte är en frivillig avsiktsförklaring.

Hållbarhetslöftet beskriver de åtgärder Uppsala kommun åtar sig att genomföra ur de regionala åtgärdsprogrammen för miljömålen samt att rapportera och samverka kring dessa åtgärder. Angivna löften om vattenåtgärder ska öka takten i genomförande som bidrar till hållbar vattenanvändning och minskad påverkan på länets vatten, såväl ytvatten som grundvatten. Det övergripande målet är att uppnå miljömålen med koppling till vatten, såsom god vattenförsörjning, miljökvalitetsnormerna för vatten och anpassning till ett förändrat klimat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 10 november 2021
- Bilaga 1, Inbjudan från länsstyrelsen
- Bilaga 2, Förtydligande av aktörs hållbarhetslöfte

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen

Datum:
2021-11-10

Diarienummer:
KSN-2021-02463

Handläggare:
Jan Franzén

Avsiktsförklaring att anta hållbarhetslöfte för vattenåtgärder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** anta en avsiktsförklaring för ett hållbarhetslöfte för vattenåtgärder.

Ärendet

Länsstyrelsen i Uppsala län har bjudit in Uppsala kommun och andra aktörer i länet till att avge ett hållbarhetslöfte inom "Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för vatten", bilaga 1. Syftet är att öka takten i genomförandet av åtgärder som bidrar till att nå de nationella miljömålen och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Ett hållbarhetslöfte är en frivillig avsiktsförklaring.

Hållbarhetslöftet beskriver de åtgärder Uppsala kommun åtar sig att genomföra ur de regionala åtgärdsprogrammen för miljömålen samt att rapportera och samverka kring dessa åtgärder. Angivna löften om vattenåtgärder ska öka takten i genomförande som bidrar till hållbar vattenanvändning och minskad påverkan på länets vatten, såväl ytvatten som grundvatten. Det övergripande målet är att uppnå miljömålen med koppling till vatten, såsom god vattenförsörjning, miljökvalitetsnormerna för vatten och anpassning till ett förändrat klimat.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen. Uppsala Vatten AB avser att avge hållbarhetslöften inom åtgärdsprogrammets fokusområde som berör dess verksamhet.

Perspektiven för näringsliv, barn och jämställdhet bedöms inte vara relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

”Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för vatten” är den tredje delen av fyra planerade åtgärdsprogram som ska bidra till att uppnå de nationella miljömålen och därmed även den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Framtagande av åtgärder för vatten skiljer sig från de tidigare åtgärdsprogrammen för minskad klimatpåverkan respektive ekosystem och biologisk mångfald. Åtgärder för vatten finns redan framtagna och är förankrade i flera andra regionala underlag och de kopplas nu samman i färdplanens åtgärdsprogram för vatten.

Underlag som använts vid framtagande av åtgärdslistan utgörs av regional vattenförsörjningsplan, regional handlingsplan för klimatanpassning, Vattenmyndighetens åtgärdsprogram (2021–2027) samt processen för moderna miljötillstånd för vattenkraften. Vattenrelaterade åtgärder som syftar till att stärka biologisk mångfald i vattenmiljöer omhändertas inom det tidigare utförda åtgärdsprogrammet för ekosystem och biologisk mångfald.

Åtgärder för vatten syftar till att öka takten i ett genomförande som bidrar till hållbar vattenanvändning och minskad påverkan på länets vatten, såväl ytvatten som grundvatten. Det övergripande målet är att uppnå miljömålen med koppling till vatten såsom miljökvalitetsnormer för vatten, god vattenförsörjning och anpassning till ett förändrat klimat. Färdplanens åtgärdsprogram innehåller tretton åtgärder, med tillhörande förslag på aktiviteter, inom fem fokusområden – vatten som resurs, vattenplanering, näringsämnen, miljöskadliga ämnen samt vattenskydd.

Hållbarhetslöftet är frivilligt och Uppsala kommun åtar sig att genomföra åtgärder och samverka kring åtgärdsprogrammet inom samtliga fokusområden. Åtgärderna är valda utifrån störst nytta för vattenrelaterade åtgärder i Uppsala kommun samt utifrån vilka åtgärder som kan stärka en regional samverkan. Till åtgärderna kopplas fyra aktiviteter som föreslås genomföras av Uppsala kommun. Kopplingen mellan respektive åtgärd och aktivitet tydliggörs i **bilaga 2**.

- *Åtgärdssamordnare för vatten*

Åtgärdssamordnaren ska initiera åtgärder med syftet att öka åtgärdstakten med konkreta åtgärder i hela kommunen. Utöver kommunens verksamheter kan åtgärder vara riktade till samarbeten med hästgårdar, lantbruk, markägare etcetera.

- *Lokala åtgärdsplaner*

Lokala åtgärdsplaner (LÅP) ska belysa aktuell status, lokala påverkanskällor, förbättringsbehov samt möjliga och effektiva åtgärder för att god status eller bättre status ska uppnås i respektive vattenförekomst. Lokala åtgärdsplaner är ett stöd och en förutsättning för kommunens planering och visar vad som krävs för att uppnå en lagstadgad miljö kvalitet.

- *Känslighetskartan för skydd av grundvatten*

Befintlig känslighetskarta utvecklas för att utöka skydd av grundvatten.

- *Vattenförsörjning och vattenbesparande åtgärder inom lantbruket*

Ett samarbete mellan Fyrisåns vattenförbund och Uppsala kommun samt angränsande kommuner att ta fram exempelsamling för vattenbesparande åtgärder

med bra tekniker för bevattning, rutiner, insamling vattenriktar sig till i första hand lantbrukare med djurhållning

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagna aktiviteter för att genomföra åtgärder inom ramen för hållbarhetslöftet finansieras inom ram för Gatu- och samhällsmiljönämnden respektive kommunstyrelsen/strategisk planering enligt nedan. Vissa åtgärder är också bidragsberättigade.

Åtgärdssamordnare för vatten finansieras genom EU- och statligt bidrag för direkta kostnader. Kostnader för övergripande samordning finansieras inom ram för Gatu- och samhällsmiljönämndens driftbudget under 2,5 år.

Lokala åtgärdsplaner finansieras inom ram för kommunstyrelsen/strategisk planering om 1 miljon kronor per LÅP och via statligt bidrag på 30 procent samt ytterligare extern delfinansiering från kommuner inom respektive avrinningsområde.

Kostnad för utveckling av känslighetskarta för skydd av grundvatten bedöms uppgå till 700 000 kr och finansieras till 50 procent genom statligt bidrag och 50 procent inom ordinarie ram för kommunstyrelsen/strategisk planering.

Aktiviteten vattenförsörjning och vattenbesparande åtgärder inom lantbruket bedöms kosta 400 000 kronor. Finansiering sker genom statligt bidrag med 50 procent och 50 procent inom ordinarie ram för kommunstyrelsen/strategisk planering.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 10 november 2021
- Bilaga 1, Inbjudan från länsstyrelsen
- Bilaga 2, Förtydligande av aktörs hållbarhetslöfte

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsbyggnadsdirektör

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

INBJUDAN

Välkommen att teckna hållbarhetslöfte för att bidra till ett hållbart län

Hållbarhetslöften är en frivillig avsiktsförklaring mellan Länsstyrelsen och aktörer i länet med syfte att stärka genomförandet av de fyra regionala åtgärdsprogrammen i 'Färdplan för ett hållbart län'. För att nå miljömålen måste ambitionsnivån höjas och länets aktörer samarbeta. Länsstyrelsen bjuder härmed in aktörer i länet att

teckna hållbarhetslöften och delta i genomförandet av de regionala åtgärdsprogrammen:

- Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för vatten
- Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för ekosystem och biologisk mångfald och
- Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för minskad klimatpåverkan

Åtgärdsprogram:
[Minskad klimatpåverkan 2019-2022](#)
[Ekosystem och biologisk mångfald 2020-2023](#)
Vatten 2021-2024
Samhällsutveckling

Ett hållbarhetslöfte är en frivillig avsiktsförklaring mellan länsstyrelsen och aktörer i länet. Löftet beskriver de åtgärder en aktör åtar sig att genomföra ur ett regionalt åtgärdsprogram för miljömålen. Genomförandet följs upp årligen.

Vill din organisation teckna ett hållbarhetslöfte och bidra till ett hållbart Uppsala län?

Kontakta länsstyrelsen via e-post; hallbarhetsloften.uppsala@lansstyrelsen.se.

Läs mer på [Åtgärdsprogram inom miljömål | Länsstyrelsen Uppsala \(lansstyrelsen.se\)](#)

Med hopp om god uppslutning i arbetet för ett hållbart Uppsala län.

Göran Enander

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

			(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör, kan vid behov kompletteras senare)
Fokus-område	Nr	Åtgärd	Åtgärd som antas i löfte markeras med "X" i denna kolumn	Aktivitet	Aktiviteter som ska genomföras inom åtgärd kopieras in från flik "Sammanställning aktiviteter" eller anges tydligt (om det är en "Annan aktivitet...").	Aktörsspecifikt mål (uppföljningsbart) för respektive aktivitet som ska genomföras.	Ansvarig utförande enhet (organisation/avdelning/förvaltning) per aktivitet	Planerad kommunikation vid genomförd åtgärd/aktivitet
Vatten som resurs	1	Smart vattenanvändning	X	1.1	Åtgärdssamordnare	Initiera konkreta åtgärder på kommunal och privat mark	Gata,park,natur/SBF	
				1.2	Vattenförsörjning och vattenbesparande åtgärder inom lantbruket (inspirerad av 1.2)	Ta fram en exempelsamling på vattenbesparande åtgärder riktat till lantbruk med djurhållning.	Samarbete Fyrisåns vattenförbund och Uppsala kommun samt angränsande kommuner	
				1.3				
				1.4				
				1.X				
	2	Kunskapsuppbyggnad och inspiration kopplat till vatten som resurs	X	2.1				
				2.2				
				2.3				
				2.4				
				2.5				
				2.6				
				2.X	Känslighetskartan för skydd av grundvatten	Utveckla Känslighetskarta för grundvatten	Strategisk planering/SBF	
	3	Integrera och öka kunskap om vattenfrågor och hållbar utveckling i skola och förskola		3.1				
				3.2				
				3.X				
	4	Genomför utbildnings- och informationsinsatser för beslutsfattare kopplat till vatten som resurs		4.1				
				4.2				
				4.X				
	5	Ta hänsyn till vatten som resurs vid upphandling och inköp av varor och tjänster		5.1				
				5.2				
				5.X				
Vattenplanering	6	Hållbar vattenplanering	X	6.1				
				6.2				
				6.3	Lokala åtgärdsplaner för vatten - LÅP	Ta fram lokala åtgärdsplaner för 4 återstående vattendrag - Björklingeån, Jumkilsån, Sävaaån, Olandsån	Strategisk planering och Gata,park, Natur/SBF	
				6.4				
				6.5				
				6.6				
				6.7				
				6.X				

Näringsämnen	7	Minska utsläpp av övergödande ämnen från reningsverk, dagvatten, enskilda avlopp		7.1				
				7.2				
				7.3				
				7.X				
	8	Minska belastning av näringsämnen från exempelvis primärproduktion, livsmedelsförädling, hästhållning och andra verksamheter	X	8.1	Åtgärdssamordnare	Initiera konkreta åtgärder på kommunal och privat mark	Gata,park,natur/SBF	
				8.2				
				8.3				
				8.4				
				8.X				
	9	Öka kunskap och förståelse kopplat till näringsämnen	X	9.1	Lokala åtgärdsplaner för vatten - LÅP.	Ta fram lokala åtgärdsplaner för 4 återstående vattendrag - Björklingeån, Jumkilsån, Sävaån, Olandsån	Strategisk planering och Gata,park, Natur/SBF	
				9.2				
				9.3				
				9.4				
				9.X				
Miljöskadliga ämnen	10	Minska utsläpp av miljöskadliga ämnen från reningsverk och dagvatten		10.1				
				10.2				
				10.X				
	11	Minska belastning på yt- och grundvatten från förorenade områden och/eller pågående verksamheter		11.1				
				11.2				
				11.3				
				11.4				
				11.5				
				11.6				
				11.X				
	12	Öka kunskap och förståelse kopplat till miljöskadliga ämnen	X	12.1				
				12.2				
				12.3				
				12.4				
				12.5				
				12.6				
				12.X	Lokala åtgärdsplaner för vatten - LÅP	Ta fram lokala åtgärdsplaner för 4 återstående vattendrag - Björklingeån, Jumkilsån, Sävaån, Olandsån	Strategisk planering och Gata,park, Natur/SBF	
Vattenskydd	13	Förstärka skyddet av länets vattenskyddsområden	X	13.1				
				13.2				
				13.3				
				13.4				
				13.5				
				13.6				
				13.7				
				13.8				
				13.X	Känslighetskartan för skydd av grundvatten	Utveckla Känslighetskarta för grundvatten	Strategisk planering/SBF	